

en dat geschiedt alleen in de kerk, want daar is de bediening des Woords. Paulus moet dan ook kunnen preeken, want zoo vestigt zijn HEER de HEER-schappij. Onder de bediening des Woords komt het tot een buigen voor dezen HEER.

Welnu als Paulus de menschen in de kerk moet hebben, als hij preeken moet als het eerste, dan wordt ons het gebeurde met de zonen van Sceva duidelijker. Wanneer de naam van den HEER Jezus aangewend kan worden als een nieuwe tooverformule, dan krijgt Jezus zijn plaats onder de andere HEEREN te Efeze en is weggenomen de noodzaak van de bediening des Woords, dus het gaan naar de kerk. Men zal dan te Efeze zeggen: Jezus is alleen een nieuwe HEER en men gaat niet meer naar de kerk om daar te hooren: Hij is DE HEER. Als deze priesterzonen dat kunnen doen, als zij gelukken is Paulus mislukt, want hij moet de Efeziërs in de kerk hebben, waar de kracht Gods tot zaligheid is.

Dus zorgt Christus zelf voor Zijn zaak. Hij tuchtigt hier de zonen van Sceva. Hij laat door hen den wagen van Gods welbehagen niet stilzetten, die Hij zegevierend door Efeze begon te trekken. Hij zal wel zorgen, dat ze weer naar de kerk gaan, de Efeziërs.

En medterdaad, dit gebeurde heeft hen naar de kerk medgedreven (vs 20). Men begreep buiten de kerk ineens weer: Hij is niet een HEER, maar DE HEER. Zij stelden zich onder het Woord van dezen HEER. En onder de bediening des Woords bewees deze HEER Zijn groote kracht — de vernieuwing des harten.

Buiten de kerk schijnt Hij Zijn roem te deelen met vele anderen, maar in de kerk is de lofzang: Gij hebt ons Gode gekocht met Uw bloed. Neem de bediening des Woords weg, en deze Jezus staat als „heer“ onder vele „heeren“, zie den dienst des Woords en Jezus is DE „heer“ van alle „heeren“.

En dat heeft men te Efeze IN de kerk ook heel goed begrepen. Zij gingen in de kerk ook weer beter luisteren na dit gebeurde (vs 18 en 19). Men vroeg weer: hoe wilt Gij zijn ontmoet? Men leerde het meerdere van het mindere onderscheiden (vs 12). Niet wat ook buiten de kerk geschiedde, het verjagen der demonen, het genezen der zieken, maar wat in de kerk alleen geschiedde: het geloof op het gepredikte woord, dat was het eerste.

En dit alles is nu wel zeer troostvol. Jezus heeft zelf te Efeze de bediening des Woords hoogelijk geëerd. Hij heeft maar één weg, waarlangs Hij Zijn HEER-schappij vestigt in deze wereld: de bediening des Woords. Hij is en blijft in de kerk met de kracht Gods tot zaligheid. En dat is zoo, ondanks veler betuiging, dat Jezus zich nergens aan bindt, dat Hij soeverein Zijn weg gaat (soeverein is dan hier onberekenbaar voor ons). Men verzekert dan ook, dat er thans meer zegen is buiten de kerk dan in de kerk. Maar hoe krachtig dit ook betuigd wordt, wij gelooven zulks niet. Deze HEER Jezus is nog nooit veranderd. Hij heeft ze alle gewonnen door het WOORD, aan allen be- wezen de kracht van de bediening des Woords, waardoor zij zijn gaan zeggen: mijn HEERE en mijn GOD!

En zij, die dit zeiden, lieten zich nu ook niet meer weggloeken uit de kerk, nu kon geen list van valsche „heeren“ hen meer afbrengen van hun lust dezen „heer“ te dienen en te gehoorzamen in de week en op den Zondag.

Wij ook?

H.

v. d. B.

KERKELIJK LEVEN

Een „Gereformeerd“ Weekblad en een „Gereformeerd“ congres.

De redactie van het weekblad „Woord en Geest“ deelt in het laatste nummer mede, dat in de redactie zijn benoemd Dr R. B. Evenhuis, Ned. Herv. predikant van Scheveningen, en Dr K. H. Miskotte, Ned. Herv. predikant te Haarlem. Binnenkort hopen zij hun arbeid als redacteurs te beginnen.

Ongetwijfeld zal met name de benoeming van Dr Miskotte de aandacht trekken. Hij is immers de man, die in Nederland als evenknie van Prof. Haitjema opgetreden is, die, radikaal als weinigen, kritiek oefent op wat tot nu toe onder Gereformeerden algemeene opinie geweest is. Met name Dr Miskotte heeft op de twee bijdragen, waarin Dr H. Colijn voor het staatkundige, en ik voor het culturele leven de meening der Gereformeerden trachtten weer te geven, zijn bekende felle kritiek geleverd. Een kritiek die, indien Barth gelijk had, zelf ook volkomen gelijk hebben zou.

Zoo heeft dan in Nederland eerst een z.g. gereformeerd congres Dr Haitjema gerekend tot de gereformeerden-in-ruimeren-zin, en komt thans een orgaan, dat in zijn kop den titel voert van „gereformeerd weekblad“ de daad bij het woord voegen en haalt Dr Miskotte in de redactie. Waarom ook niet? Wie dit congres met zijn sociale daad van publieke qualificatie aanvaard heeft, moet óók den

ondertitel van „Woord en Geest“: „gereformeerd weekblad“, aanvaarden; zelfs nu de ongereformeerde bezegeld is door de jongste benoeming.

En intusschen worden de menschen klaargestoomd voor C. D. U. en N. S. B.

O ja, er is nóg een intusschen: deze week schrijft de redacteur van „De Wakker“ nog weer de dwaasheid neer, dat die kritiek op het congres, bovenbedoeld, eigenlijk net deed alsof het congres een Gereformeerde Kerk was; die kritiek krijgt dan vervolgens al de adjectieven, die deze redacteur uit zijn pen vloeien laat, zoo vaak hij zijn borstkas ietwat te veel lucht toevoert. Dat hij over die kritiek onwaarheid spreekt, is tot daar aan toe. Erger is, dat hij onware titel-verleening jammer acht in de kerk, maar niet in een congres, in een slaapkamer, in de Sahara.

Laat ons geen illusies maken: het gereformeerde en kerkelijke leven in Nederland holt met name door zulke probleemverwarring achteruit. De Standaard van deze week schudt het hoofd — terecht — over bisschop Söderblom, en verwijt hem beginselloosheid. Want hij maakte met hetzelfde genoege de toen nog kleine Astrid klaar, eerst voor de luthersche, daarna voor de roomsche kerk. Maar de geest van Söderblom en van de z.g. „evangelische katholiciteit“ werkt al lang ook in onze kringen. En die geest geeft applaus, als Den Haag-West zich vergist inzake de polemiek. Zou het niet tijd worden, dat men zich bezint over den ernst van den toestand? En zou Den Haag-West niet eens openlijk erkennen, dat zijn bekende oekase meer en meer door de daarna aan den dag tredende acute afbrokkeling van ons leven is veroordeeld? Want naar mijn meening kan geen enkele congressist van toen het weekblad „Woord en Geest“ zijn jongste benoeming verwijten, als zijnde in strijd met zijn gereformeerden naam.

Terwijl de redacteur van het ééne gereformeerde blad („De Reformatie“) zich laat vinden voor den eerst ook onder zijn volle verantwoordelijkheid veroordeelden Calvinistenbond (annex congres), gaat de redactie van het andere zich eveneens gereformeerd noemende orgaan („Woord en Geest“) zich een volbloed barthiaan assumeeren. Waarom ook niet? „Von höchster Stelle“ rekent men hem immers tot de nuances van het gereformeerde leven? En intusschen maakt men een derde blad. En dat is zoet. Het zal niet polemiseren naar binnen... Is Barth soms binnen? Intusschen schrijft men 1935: alles polemiseert.

De situatie krijgt teekening; en dat is het eenige lichtpunt.

En dan zijn er werkelijk óók nog Kuyperiaansche menschen, die zeggen: schied toch uit met de polemiek.... Ze moeten blijkbaar nog erger schrikken onder de acute afbraak van het „Kuyperhuis“, niet het steenen, doch het geestelijke, zooals u begrijpt.

K. S.

Nationaal-socialisten en Joden.

Toen de duitsche nationaal-socialisten nog de macht veroveren moesten, kondigden zij op groote verkiezings-biljetten aan, loch vooral een christelijken staat te willen.

Dat „christendom“ hebben we intusschen leeren kennen.

Ook in zijn verhouding tegenover de Joden.

Eenige weken geleden meldde ik eenige opschriften, die in een duitsche stad bij een nationaal-socialistische massa-betooing waren te lezen gegeven; zij waren fel tegen de Joden, en tegen het evangelie, dat den vleeschelijken zoon van Abraham gaarne weer „thuis“ brengt in den kring van Abrahams geestelijk zaad.

Thans reproduceeren we hier enkele foto's, die de heer G. Meyering te Kampen op ons verzoek zoo vriendelijk was voor „De Reformatie“ af te staan. Ze zijn door hem genomen in Willingen (Waldeck). De eene foto

verbaast ons door de schandelijke wijze, waarop de joodsche „koppen“ „sprekend“ gemaakt zijn, de andere

niet minder. Deze en dergelijke opschriften treft men langs de spoorbaan of bij den stations-uitgang. En er zijn veel ergere, ook grove waarschuwingen van vrouwen en meisjes — juist tegen joden.

Kijk die koppen nog eens aan, en denk dan aan de treffende opmerking van één der sprekers op de jongste protestvergadering tegen de Jodenvervolgung; hij zei, dat misschien wel in het graf van den onbekenden soldaat te Berlijn — ge ziet er altijd een paar ariërs de wacht houden — een... jood lag.

K. S.

De kerk onder staatstrannie.

Zij, die nog altijd gelooven, dat het nogal schikt met de duitsche kerkvervolgung, worden door de feiten toch wel in het ongelijk gesteld.

In Trebbin (Kreis Teltow) is onlangs een noodkapel volledig verwoest, nadat een demonstratie voorafgegaan was. De „belijdenis-christenen“ vergaderden daarna in een particuliere werkplaats. De burgemeester berichtte toen, dat deze plaats overeenkomstig de bepalingen moest gelden als „profaan“ en dat het daarom verboden was, aldaar godsdienstige samenkomsten te houden. Zijn Edelachtbare was zoo vriendelijk, dit te schrijven op Maandag 12 Augustus, en dan meteen te berichten, dat het verbod al gold voor den volgenden Zondag.

In Westfalen ontvingen eenigen tijd geleden vijf predikanten een verbod zoowel van spreken als van verblijf. Een der predikanten werd in verhoor genomen uit oorzaak van zijn prediking, maar drie dagen vóór het verhoor was al het bevel tot zijn uitwijzing gedateerd. Eftelijke predikanten worden voor een tijd door een verbod van spreken getroffen of ontslagen. Men betaalt weer duizenden Marken boete.

Er is trouwens meer, dat ons herinnert aan de dagen van de Afscheiding in Nederland. In Langd had de gemeente een „belijdenispredikant“ gekregen, door bemiddeling van den z.g. broeder-raad. De landsbisschop, die er van hoorde, benoemde een tweeden predikant. Deze heeft twee Zondagen gepreekt onder geleide van twee collega's, en met behulp van den koster. Hij belegee een tegendienst met eerst 10, daarna 4 hoorders. De gemeente zelf bleef met haar „belijdenis-predikant“ na den morgendienst en na den daarop volgende kinderdienst in de kerk zitten voor een daarbij aansluitenden dienst, en bleef zóó lang met den „belijdenis-predikant“ in het gebouw, tot dat de heeren van buiten vertrokken waren. Intusschen verscheen een berichtje in de pers, dat de zooeven bedoelde, door den bisschop benoemde predikant, in zijn intreespreek had uiteengezet, hoe de arbeid van predikant en van elk gemeentelid zich moest gronden op den bijbel en... de belijdenis.

Wat het hooger onderwijs betreft: Prof. Emil Weber is verplaatst van Bonn naar Münster. In zijn plaats treedt nu Lic. H. W. Schmidt. Deze behoort tot de „Duitsche Christenen“. Door deze benoeming is de faculteit van Bonn zóó grondig omgebouwd, dat zij niet meer in aanmerking komen kan voor rechtzinnige studenten. Ook al onder invloed van zulke feiten is de behoefte ontstaan om de Theol. Hoogeschool te Elberfeld om te bouwen, uit te breiden.

Dit is nog maar een klein gedeelte van wat zoo te melden viel. Wij hopen nog wel eens meer van deze berichten door te geven.

K. S.

1) In IJmuiden en elders hebben de N. S. B.-ers ook verkondigd, dat men politieke zaken (zelfs in beginseltoetsing) niet mocht bespreken in een kerkgebouw; zulke „profane“ dingen moesten in een „profane“ ruimte gebeuren.

Van kwaad

Nog steeds gebeurt in C. gewezen, dan in het kerk. zou haar kw. doortastte; d. Men kan so. zich direct. leden om tu. S. B. te help.

Nu schijn. te dringen b. gelegd in C. daad met b. lijken st. naar buit. zich vergen. ernstige wa. Onder deze. wel in te z. volkomen g. mededeeling. men, en de. te helpen. andere beg. wil dan au. ging het bl. — alweer. gevormd. E. een rooms. van een n. Gereformeer. N. S. B., te. dan voort. den rooms. tot een an. in, dat br. hen, die z. Indien d. genoeg. W. In de eel. leiding hee. men eerst. onze princ. eieel pub. radicaal ge. N. S. B.-h. (Staatsleer. niets ander. herinnere. antwoor. dat nu g. N. S. B.-e. dat de lei. en dat zij. zelf uit. dendum a. zich van. het achter. weg verkr. het eerste.

Het twe. beginsello. immers e. welke cor. is daarme. ter toch. chure III, weloverw. zulk een. fictiel) as. argeloos. De wer. Men k. der vrij. in de log. voor de. gers van. het schij. van de. brengen. Dordt ku. mazen v. beweging. een N. t. dige. En om. bedrijven. dwaling. ook gere. raden, er. inzake d. predikan. dit poge. kringen. ling waa. kerk en.

Het ar

Wij h. gevraag. redactie. zijn d. jes op.

1) De l. niet. En l. het zetten. kwaad or.